

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 28 września 2026 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację nr 19511
Znak sprawy: PT11.054.2.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 19511 złożoną przez Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana Janusza Kowalskiego w sprawie działań Międzyresortowego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Szarej Strefie, proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

1) Kiedy powołany został Międzyresortowy Zespół do spraw przeciwdziałania szarej strefie i jak kształtował się, od jego powołania do chwili obecnej, jego skład osobowy? Czy i kiedy powołane zostały Stały Zespół Roboczy oraz grupy zadaniowe? Ile ciał zostało powołanych, jaki był przedmiot ich działalności? Jakim zakresem tematycznym były dedykowane? W jaki sposób kształtował się, od ich powołania do końca sierpnia 2026 r., ich skład osobowy?

Na mocy § 1 ust. 1 zarządzenia nr 12 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Szarej Strefie (M.P. 2025, poz. 263), dalej także jako: zarządzenie, został utworzony Międzyresortowy Zespół do spraw Przeciwdziałania Szarej (dalej także jako: MZ, Zespół).

Skład MZ został określony w § 3 ust. 1 zarządzenia.

W skład Zespołu wchodzi:

1) przewodniczący Zespołu – sekretarz stanu albo podsekretarz stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych;

- 2) zastępca przewodniczącego Zespołu – zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej wyznaczony przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej;
- 3) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
- 4) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 5) pozostali członkowie Zespołu:
 - a) po jednym przedstawicielu, w randze sekretarza stanu albo podsekretarza stanu, wyznaczonym przez:
 - Ministra Sprawiedliwości,
 - ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa,
 - ministra właściwego do spraw gospodarki,
 - ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi,
 - ministra właściwego do spraw informatyzacji,
 - ministra właściwego do spraw klimatu,
 - ministra właściwego do spraw pracy,
 - ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,
 - ministra właściwego do spraw rozwoju wsi,
 - ministra właściwego do spraw środowiska,
 - ministra właściwego do spraw turystyki,
 - ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
 - ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,
 - ministra właściwego do spraw zdrowia,
 - b) Minister – Członek Rady Ministrów – Koordynator Służb Specjalnych albo jego przedstawiciel,
 - c) Komendant Główny Policji albo jego przedstawiciel,
 - d) Komendant Główny Straży Granicznej albo jego przedstawiciel,
 - e) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo jego przedstawiciel.

Wymieniony w zarządzeniu skład MZ nie uległ zmianie od momentu jego utworzenia do chwili obecnej.

Stosownie do § 8 zarządzenia, w trakcie 1. posiedzenia MZ, które miało miejsce 14 kwietnia 2025 r., powołano (wspierający pracę MZ) stały zespół roboczy (dalej także jako: szr) w którego skład wchodzi pracownicy urzędów lub jednostek obsługujących członków MZ (łącznie 19 osób).

Na mocy § 9 zarządzenia, przewidziano możliwość powoływania grup zadaniowych dedykowanych konkretnym tematom. W skład grup zadaniowych wchodzi pracownicy urzędów lub jednostek obsługujących członków MZ.

Dotychczas powołano cztery grupy zadaniowe:

1. ds. międzyinstytucjonalnej wymiany danych (powołana 30 lipca 2025 roku);
2. ds. przeciwdziałania szarej strefie w sektorach: budowlanym oraz handlu i naprawy pojazdów samochodowych (powołana 30 września 2025 roku);
3. ds. analizy i monitorowania szarej strefy (powołana 12 czerwca 2026 roku);
4. ds. podejścia behawioralnego w administracji publicznej (powołana 17 czerwca 2026 roku).

Zakres prac realizowanych w ramach tej trójstopniowej struktury został szerzej przedstawiony w pkt 3 odpowiedzi na interpelację.

2) Czy w toku swoich prac Międzyresortowy Zespół, Stały Zespół Roboczy i grupy zadaniowe zlecały opracowanie analiz dotyczących obserwowanego obecnie poziomu szarej strefy, czynników wpływających na poziom szarej strefy oraz narzędzi legislacyjnych lub praktyk administracji służących ograniczeniu tego zjawiska? Jaki był przedmiot tych analiz, jaki był koszt ich sporządzenia i kto był ich wykonawcą? Proszę o udostępnienie tych materiałów oraz o przedstawienie wynikających z nich wniosków i rekomendacji.

MZ, szr i grupy zadaniowe nie zlecały przeprowadzenia analiz pozwalających na kompleksowe rozpoznanie aktualnego poziomu i skali szarej strefy, identyfikację czynników wpływających na jej poziom oraz ocenę skuteczności dostępnych instrumentów legislacyjnych i praktyk administracyjnych ukierunkowanych na ograniczenie tego zjawiska.

3) W jaki sposób kształtowały się, od ich powołania do końca sierpnia 2026 r., prace Międzyresortowego Zespołu, Stałego Zespołu Roboczego i grup zadaniowych? Ile razy odbyły się ich spotkania i jaki był ich przedmiot? Czy przedstawiły one rekomendacje dotyczące kierunków działań polskich organów administracyjnych w zakresie ograniczania szarej strefy? Jakie były to rekomendacje?

Dotychczas odbyły się 4 posiedzenia MZ w dniach: 14 kwietnia 2025 r., 23 grudnia 2025 r., 30 czerwca 2026 r. i 15 września 2026 r.

Celem posiedzeń było podjęcie działań na rzecz zapewnienia skoordynowanej realizacji zadań Zespołu, ukierunkowanych w szczególności na wypracowanie jednolitego podejścia administracji rządowej do przeciwdziałania szarej strefie i identyfikację obszarów szczególnie narażonych na jej występowanie. Rezultatem przeprowadzonych prac było wypracowanie i uzgodnienie Projektu Strategii przeciwdziałania szarej strefie w Polsce na lata 2026-2030 (dalej także jako: Projekt Strategii), określającego kierunki i ramy skoordynowanych działań administracji rządowej na rzecz ograniczania skali szarej strefy. Projekt Strategii (pozostający obecnie dokumentem wewnętrznym MZ) zawiera rekomendacje dla organów administracji rządowej ukierunkowane na zmniejszenie udziału szarej strefy w gospodarce.

W przypadku szr, dotychczas miały miejsce 4 posiedzenia w dniach: 14 kwietnia 2025 r., 26 czerwca 2025 r., 30 czerwca 2026 r. oraz 8 lipca 2026 r. Efektem prac szr było w szczególności opracowanie i uzgodnienie w ramach szr Projektu Strategii i przedstawienie go MZ.

Spotkania grup zadaniowych organizowane są w zależności od bieżących potrzeb oraz postępu prac nad poszczególnymi zagadnieniami merytorycznymi. Głównym przedmiotem dotychczasowych posiedzeń wszystkich grup były analizy eksperckie,

wymiana doświadczeń oraz wkład merytoryczny do Projektu Strategii przeciwdziałania szarej strefie w Polsce na lata 2026–2030.

Szczegółowa liczba oraz terminy spotkań poszczególnych grup zadaniowych przedstawiają się następująco:

- Grupa zadaniowa ds. międzyinstytucjonalnej wymiany danych – 19 spotkań, których przedmiotem było zidentyfikowanie barier w zakresie pozyskiwania i wymiany danych pomiędzy organami administracji rządowej, określenie działań służących ich eliminacji oraz zawarcie pierwszego porozumienia w sprawie wymiany danych ZUS, PIP i KAS:
 - w 2025 roku - 2 spotkania: 25 września 2025 r. i 5 listopada 2025 r.
 - w 2026 roku – 17 spotkań: 5 spotkań w I kwartale 2026 r. oraz 12 spotkań w II kwartale 2026 r.
- Grupa zadaniowa ds. przeciwdziałania szarej strefie w sektorach: budowlanym oraz handlu i naprawy pojazdów samochodowych – 3 spotkania, ukierunkowane na identyfikację nieprawidłowości w tych konkretnych obszarach gospodarki:
 - w 2025 roku - 2 spotkania: 16 października 2025 r. i 25 listopada 2025 r.
 - w 2026 roku – 1 spotkanie: 7 stycznia 2026 r.

Dodatkowo, w ramach ww. grupy zadaniowej odbywają się spotkania wewnętrzne w Ministerstwie Finansów, poświęcone analizie uwag zgłoszonych w zakresie koncepcji zmian przeciwdziałających szarej strefie w sektorze budowlanym.

- Grupa zadaniowa ds. podejścia behawioralnego w administracji publicznej – 1 spotkanie, dedykowane określeniu kluczowych obszarów działalności oraz podziałowi prac zmierzającemu do realizacji podstawowych zadań grupy, tj. wzmacnianiu dobrowolnego wykonywania obowiązków publicznoprawnych (w tym poprawy dobrowolnej dyscypliny podatkowej i wzmacniania moralności podatkowej) oraz promowania płatności bezgotówkowych:
 - w 2026 roku - 1 spotkanie inicjujące pracę grupy: 16 września 2026 r.

4) Jakie są efekty prac Międzyresortowego Zespołu, Stałego Zespołu Roboczego i grup zadaniowych? Które z wypracowanych przez nie rekomendacji zostały już wdrożone? Które rekomendacje podlegają obecnie wdrożeniu? Które rekomendacje podlegać będą implementacji w roku 2026, a które w kolejnych latach?

Głównym efektem dotychczasowych prac MZ, szr oraz grup zadaniowych jest Projekt Strategii przeciwdziałania szarej strefie w Polsce na lata 2026–2030. Wykonując zadanie określone w § 2 pkt 1 zarządzenia powołującego MZ, dokument ten został formalnie przyjęty uchwałą MZ z dnia 15 września 2026 r (podczas IV posiedzenia MZ) i stanowi kompleksowe ramy dla przyszłych działań

administracji rządowej. Obecnie posiada on status dokumentu wewnętrznego MZ i oczekuje na dalszą ścieżkę formalną prowadzącą do przyjęcia go przez Radę Ministrów.

Opracowanie rekomendacji dotyczących działań mających na celu przeciwdziałanie szarej strefie, w tym zawierających propozycje ew. zmian prawnych, jest jednym z zadań MZ wskazanych w § 2 pkt 4 zarządzenia. Ich wdrożenie jest bezpośrednio powiązane z oficjalnym przyjęciem Strategii.

5) W jaki sposób Minister Finansów ocenia skutki działania Międzyresortowego Zespołu, Stałego Zespołu Roboczego i grup zadaniowych? Czy planowane jest podjęcie działań mających na celu modyfikację obecnej, trójstopniowej struktury odpowiedzialnej za koordynowanie działań przeciwdziałających szarej strefie? Czy planowane jest powołanie nowych grup roboczych lub likwidacja części obecnych, w szczególności tych wyróżniających się niskim poziomem aktywności?

W ocenie Ministra Finansów i Gospodarki dotychczasowe funkcjonowanie MZ, szr oraz grup zadaniowych należy ocenić pozytywnie. Przyjęcie trójstopniowego modelu działania zespołu tworzy podstawy do prowadzenia długofalowej, spójnej i opartej na współpracy polityki w tym obszarze. Funkcjonowanie modelu jest monitorowane zgodnie z regulaminami wewnętrznymi obowiązującymi w ramach struktury, w szczególności poprzez wewnętrzne raportowanie przedstawiane przez kierujących grupami zadaniowymi.

Inicjowanie działań, których celem będzie powoływanie kolejnych grup zadaniowych lub finalizowanie prac funkcjonujących grup zadaniowych, jest przedmiotem bieżącej oceny przez członków szr. Należy mieć na uwadze, że na dzień przygotowania niniejszej odpowiedzi nie są prowadzone prace ukierunkowane na powoływanie nowych ani likwidację funkcjonujących grup zadaniowych.

Aktualnie nie są również planowane działania zmierzające do modyfikacji obowiązującej trójstopniowej struktury: MZ, szr i grup zadaniowych. Należy zwrócić uwagę, że wdrożona struktura jest zgodna z rekomendacją Międzynarodowego Funduszu Walutowego przedstawioną w ramach projektu Technical Support Instrument pt. *Improvement of the capacity of Poland to better assess and counteract the "grey economy" and aggressive tax planning* (Poprawa zdolności Polski do lepszej oceny rozmiarów i przeciwdziałania "szarej strefie" oraz agresywnemu planowaniu podatkowemu).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów